

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร
สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก

วุฒิศักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2549

ISBN 974-502-681-6

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมชาย เคชะพรหมพันธุ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ ๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม รอดประเสริฐ ซึ่งเป็นประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ สมชาย เศษะพรหมพันธุ์ และอาจารย์ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู คณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัย และขอขอบพระคุณผู้บริหาร ข้าราชการครูและครูพิเศษสอนสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่ได้ส่งเสริม และสนับสนุนช่วยเหลือมาโดยตลอด พร้อมทั้งผู้ที่ให้ความรักให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บูรพาจารย์ทุกท่าน

วุฒิสักดิ์ ธนวัฒน์กุลชัย

46921977: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพ/ สถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก

ผู้จัดทำ: ธีรวัฒน์ กุลชัย: การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก (THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE AS VIEWED BY THE PERSONNEL OF THE COLLEGES UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN THE EASTERN REGION) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ประชุม รอดประเสริฐ, Ed.D., เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ศ., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ศ. 106 หน้า. ปี พ.ศ.2548. ISBN 974-502-681-6

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรจำนวน 278 คน ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัย 37 แห่ง สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก โดยประกอบด้วยผู้บริหารวิทยาลัยจำนวน 85 คน ข้าราชการครูจำนวน 93 คน และครูพิเศษสอนจำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา และด้านการรายงานการประเมินตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าวิกฤต (t -test)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอน ข้าราชการครู ครูพิเศษสอน บุคลากรที่สอนหมวดวิชาพื้นฐาน บุคลากรที่สอนหมวดวิชาชีพ บุคลากรสายและบุคลากรหญิง อยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารกับผู้สอนและระหว่างความคิดเห็นของข้าราชการครูกับครูพิเศษสอน แตกต่างกัน
3. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนหมวดวิชาพื้นฐานกับผู้สอนหมวดวิชาชีพ และระหว่างความคิดเห็นของบุคลากรสายกับบุคลากรหญิงไม่แตกต่างกัน

46921977: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: EDUCATIONAL ASSURANCE/ THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN THE EASTERN REGION

WUTTISAK TANAWATKULCHAI: THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE AS VIEWED BY THE PERSONNEL OF THE COLLEGES UNDER THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION IN THE EASTERN REGION. THESIS ADVISORS: PRACHOOM RODPRASERT, Ed.D., CHAROENWITCH SOMPONGTHAM, Ph.D., PAIRAT WONGNAM, Ph.D. 106 P. 2005. ISBN 974-502-681-6

The research was aimed at studying and comparing the perceptions of the college personnel toward the internal quality assurance of the vocation colleges under the Office of the Vocational Education Commission in the Eastern Region. The sample was totally 278 colleges personnel comprised 85 administrators, 93 routine instructors and 100 temporary instructors from 37 vocational colleges in the Eastern Region. The instrument used to collect the data was a set of rating-scale questionnaires concerning three dimensions of quality assurance; the operating, the self-assessment and the self-assurance report. Data was analyzed by using mean ($\bar{X}$), standard deviation (SD) and the t-test.

The result revealed as follows;

1. The internal quality assurance as a whole, viewed by the college personnel; administrators, routine and temporary instructors, male and female instructors, and the instructors teaching foundation and vocational subject, was rated at high level.
2. The internal quality assurance as comparing between the views of administrators and instructors, and the view of routine and temporary instructors were significantly difference.
3. The internal quality assurance as comparing between the views of male and female instructors, and the view of the instructors teaching foundation and vocational subjects were not significantly difference.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารการอาชีวศึกษา.....	10
แนวคิดและทฤษฎีการประกันคุณภาพการศึกษา.....	13
การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม.....	65
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	74
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	86
ภาคผนวก ง.....	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารวิทยาลัย ข้าราชการครูและครูพิเศษสอน จำแนกตามสถานศึกษา.....	41
2	จำนวนร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน จำแนกตามสถานศึกษา.....	46
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแต่ละด้านและโดยรวม ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง ประเภทบุคลากรและเพศ.....	52
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาแต่ละด้านและโดยรวม ตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนก ตามหมวดวิชา.....	54
5	การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ระหว่างความคิดเห็นของ ผู้บริหารกับผู้สอน.....	55
6	การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ระหว่างความคิดเห็นของ ข้าราชการครูกับครูพิเศษสอน.....	56
7	การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ระหว่างความคิดเห็นของ ผู้สอนหมวดวิชาพื้นฐานกับผู้สอนหมวดวิชาชีพ.....	57
8	การทดสอบค่าวิกฤติ (t-test) เปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาในภาคตะวันออก ระหว่างความคิดเห็นของ บุคลากรชายกับบุคลากรหญิง.....	58
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง ประเภทบุคลากรและเพศ.....	87
10	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ บุคลากรจำแนกตามตำแหน่ง ประเภทบุคลากรและเพศ.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานการประเมินตนเองตามความคิดเห็นของบุคลากร จำแนกตามตำแหน่ง ประเภทบุคลากรและเพศ..... 94
12	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้สอน หมวดวิชาพื้นฐานและผู้สอนหมวดวิชาชีพ..... 96
13	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้สอนหมวดวิชาพื้นฐานและผู้สอนหมวดวิชาชีพ..... 99
14	คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้สอนหมวดวิชาพื้นฐานและผู้สอนหมวดวิชาชีพ..... 102
15	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม..... 105

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	7
2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก.....	17